

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe. po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenih naročnin, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se na vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELFFON št. 11-57

Otvoritvena seja državnega zbora.

DUNAJ 17. Danes ob 11. predpoludne je bila otviritvena seja nove poslanske zbornice.

Pred državnim zborom je bilo mnogo radovednega občinstva. Bilo je tudi mnogo redarjev, ki pa niso imeli nikakega posla, ker se je občinstvo ponašalo mirno. V sejni dvorani poslanske zbornice so bile galerije nabito polne. Socijalni demokratje so prišli z nagelji, vsenemci s plavicami, nekateri krščanski socijalci z belimi naglji. Nekateri Slovani so prišli v narodnih nošah. — Poslanci so skoro brez izjeme prisotni.

Ko so prišli v dvorano ministri, jih ni nihče pozdravil, pa tudi nihče izrekel kakkega sovražnega klica. Ministerski predsednik baron Gautsch je prečital cesarski reskript s katerim se sklicuje državni zbor, ter potem povabil najstarejšega posl. barona Fuchsa, da prevzame predsedstvo in da pred vsem prišeže.

Baron Fuchs je prisegel, ter je potem imel govor, v katerem je izrekel željo, naj bi se v novi zbornici vsikdar spoštovalo pravico, po načelu: Vsakemu svoje.

Na to se je vršilo zaobljubljanje poslancev, ki so bili klicani po imenih. Pri tem je prišlo do malega incidenta, katerega je povzročil Wolf, ki je zaklical socijalistom:

Proč rudeče naglje!

Za jutri so poslanci povabljeni k slavnostni otviritvi v dvor, kjer se prečita prestolni govor.

Pogajanja za Jugoslovansko zvezo.

DUNAJ 17. (Naše telef. poročilo). Včeraj in danes so se vršila pogajanja med jugoslovanskimi poslanci, ki niso člani „Hrvatsko-slovenske zajednice“ o uprašanju osnutja Jugoslovanskega kluba. Hrvatski in slovenski primorski poslanci: dr. Laginja, Spinčić, Mandić, dr. Rybář in dr. Gregorin so zastopali odločno stališče potrebe skupnega jugoslovanskega kluba, ki naj bi obstajal iz treh skupin: „Hrv. slov. zajednice“, dalmatinskih poslancev, ki niso člani Zajednice in iz gori omenjenih 5 primorskih poslancev, prepustivši posl. dr. Ravnikarja, da se pridruži kakor hospitant eni ali drugi zadnje omenjenih skupin, ali pa da vstopi naravnost v skupni klub, v obliki, ki bo najbolj odgovarjala njegovemu posebnemu stališču.

Skupine, iz katerih bi sestajal skupni Jugoslovanski klub bi v vprašanjih, ki se tičejo potreb in zahtev po njih zastopanih volilnih okrajih, odločevale avtonomno, do čim bi v vprašanjih, ki se tičejo skupnosti in nastopa poti vladi in drugim strankam in narodno-tim po primeru češkega in poljskega kluba nastopale kakor parlamentarna skupina.

Pri tem pa so naši primorski poslanci naglašali, da so načelna nasprotstva med posamičnimi češkimi in poljskimi strankami, ki so takoj po volitvah soglasno spoznali potrebo skupnega nastopa na Dunaju, mnogo ostriše, nego pri nas.

Žalibog so gori omenjeni dalmatinski poslanci izjavili, da za sedaj ne morejo pristopiti taki zvezi, ker jim njih strankarske

razmere tega ne dopuščajo; da pa ne izključujejo, da bi v bodočnosti vendar pristopili.

Videči, da omenjeni dalmatinski poslanci polagajo večjo važnost na svoje strankarsko stališče, nego na skupni nastop cele jugoslovanske delegacije, uvažujajo na drugi strani dejstvo, da zahteva politični položaj in izlasti ralaranje Nemcev, Italijanov, Čehov in Poljakov, brez ozira na strankarska stališča, nujno odločitev v gori navedenem smislu, in da so za to smisel našli razpoloženje v „Hrv.-slovenski zajednici“, so omenjeni primorski poslanci sklenili stopiti v pogajanja za ustanovitev take zveze, za sedaj v ožjem obsegu z izrecno izjavo, da bodo nadaljevali svoje poskuse pritegniti v to eventualno Jugoslovansko zvezo tudi ostale jugoslovanske poslance, s katerimi hočejo ostati v prijateljskih odnosih.

Tozadevna pogajanja se nadaljujejo.

Maša v cerkvi sv. Štefana.

DUNAJ 17. Povodom otviritve državnega zbora je bila danes predpoludne v metropolitanski cerkvi sv. Štefana slovesna pontifikalna maša, ki jo je ob veliki asistenci služil nadškof koadjutor dr. Nagl. Službi božji so prisostvovali ministerski predsednik z vsemi ministri, nadalje predsednik in podpredsednik gospodske zbornice in mnogo členov obeh zbornic drž. zbora.

Konferenca načelnikov klubov.

DUNAJ 17. Jutri ob 4. uri popoludne se bo vršila konferenca načelnikov klubov.

Rusinski enotni klub.

DUNAJ 17. V zbornici se je konstituiral skupni rusinski enotni klub, ki se deli na tri skupine: ukrajinske narodne demokrate, ukrajinske radikalce in bukovinske Rusine. Načelnik enotnega kluba je Konstantin Lewicki, podpredsedniki so poslanci Wassilko, Labodinskij in Okuniewskij.

Gospodska zbornica.

DUNAJ 17. Gospodska zbornica je imela danes predpoludne svojo formalno otviritveno sejo. — Na seji je ministerski predsednik baron Gautsch sporočil, da je bil knez Windischgrätz imenovan predsednikom, kneza Fürstenberg in Schönburg-Hartenstein pa podpredsednikoma gospodske zbornice. Nato je knez Windischgrätz prevzel predsedstvo.

Potres v Kečkemetu.

KEČKEMET 17. Ob 4.30 uri zjutraj je bilo čuti močan potres, ob 7.02 predpoludne pa potresni sunek. Židovska sinagoga in pravoslavna cerkev sta bile močno poškodovani.

Ministerski predsednik v Kečkemetu.

KEČKEMET 17. Ministerski predsednik Khuen-Hedervay je dospel semkaj v spremstvu mnogoštevilnih poslancev. Na kolo-dvoru, kjer se je zbrala velika množica ljudstva, je župan pozdravil ministerskega predsednika. Grof Khuen-Hedervay se je nato podal v mestno hišo, kjer so mu podrobneje opisali škodo, provzročeno po potresu. Župan cenil škodo na pet milijonov kron. Od 10.000 hiš jih je poškodovanih 7600. Ministerski predsednik si je ogledal po mestu škodo provzročeno po potresu, naka je prisostvoval tudi seji obč. sveta.

proti dolgi ulici v Pragi dva moža zavita v dolge, široke plašče. Ko sta dospela do mesta, kjer se odcepuje ozka ulica od Tynske cerkve, našla sta na tleh ležečo človeško telo. Žensko boso, odeto samo s par lahkimij cunjami. Bolesno je vzdihavala! „Glad, glad, zima, pomoč!“

Nista se pomišljala; mlajši je vrgel črez ubogo svoj plašč; prišla sta jo eden za glavo, drugi za noge in vprašala jo kam je namenjena, kam spada?

„V samostan k svetem Duhu!“ je tožila s slabotnim glasom.

Nista imela daleč do tja; odnesla sta jo sama; ni bila težka, čutila sta samo kosti v njej.

Na močno, naglo pozvonenje so se čez par trenutkov odprla samostanska vrata in v njih se je pojavila nuna z leščerbo, zavita v sivo haljo. Možaka sta prinesla svoje lahke breme notri in je položila na leseno klop, ki je stala ob steni v udobnost prišlecev. Nuna je približala leščerbo k obrazu žene in toliko da ni omahnila od presenečenja.

„Gospa Kristina!“ je zažalovala, in komaj držala luč, da jej ne izpada iz rok.

„Aluša! Aluša!“ se je z bolestnim vpitjem vseh sil oglasila na klopi žena, spoznavši po glas svojega nekdanje zaupnico. Pobravlji vse svoje dragocenosti in

† Dr. Avgust Harambašič.

ZAGREB 17. Včeraj popoludne je umrl tukaj bivši saborski in državni poslanec dr. Avgust Harambašič, ki je nekoliko časa posloval tudi kakor zapisnikar državnega zbora.

TURČIJA.

SOLUN 16. Vlada je odredila, da se skličejo pod orožje vsi rezervni razredi do 45. leta — mohamedanci in nemohamedanci. Ukazala je, naj se napravijo liste še starih letnikov. Moštvo bo nosilo orožniško uniformo, in jo bo smelo, kakor tudi orožje, hraniti doma. Vsakih 14 dni se bodo po 6 ur vežbali. V slučaju potrebe bodo na razpologo bližnje orožniške postaje. Ta odredba nahaja na nasprotja, ker ni zbornica še vsprejela tozadevnega zakona.

CARIGRAD 17. Turška flota je odplula iz Dardanel na vaje v Egejsko morje.

Ustaja v Albaniji.

CARIGRAD 17. Vrhni poveljnik v Albaniji je brzojavil, da je predvčeraj okoli 100 Albancev napadlo turške čete pri Niksi ob reki Zem. Po enournem boju so bili Albaeci odbiti.

CARIGRAD 17. „Jeni Gazeta“ poroča, da je porta zvedela, da je Črnagora vnovič razdelila med Malisore bombe in municijo.

CARIGRAD 17. Okoli 1000 mohamedanskih Albancev je imelo v mohamedanskem klubu v Stambulu shod. Sklenili so protestirati proti uporabi latinskega alfabeta, proti avtonomnim stremljenjem ter proti stopanju Ismail Kemala nasproti srbskemu novinarju Simi. Nadalje so zborovalci sklenili zahtevati reformo šolstva in uradovanja v Albaniji.

Ob enem zahtevajo da bodo smeli nositi orožje tudi mohamedanski albanski za slučaj, ako se je bo pustilo Malisorom.

Sklepi shoda so bili odposlani velikemu vezirju, vojnem ministru in ministru za notranje stvari. Shod je baje organiziral mladoturški odbor.

Rim 17. Mednarodni kongres za pobjanje tuberkuloze, ki bi se imel vršiti tukaj od dne 24. do 30. sept. t. l., je odložen na mesec april 1912.

Budimpešta 17. Vas Hamri (trenčinska županija) je razun 8 hiš pogorela vsa. Vsa žetev, gospodarska poslopja in domače živali so zgorele. V plamenu je našla smrt tudi neka ženska. Škode je 800.000 kron. — Le malo poslopj je bilo zavarovanih.

New-Jork 17. V bolnišnico so prenesli štiri osebe, ki so na parniku „Malta“ obolele na sumljivih znakih kolere.

Dunaj 17. Japonski general Nogi je danes odpotoval v Bukarešt in se od tamkaj poda v Carigrad.

Živa slika britanske države.

(Izvirni dopis iz Anglije.)

Iz N. Funlandije smo v trenutku na ameriškem kontinentu v samoupravni zvezni državi Kanadi. Tu vidiš pred vsem lov kanadskih ribičev na lose, čedenje in preserivanje te ribe, ki si naglo osvaja evropske trge. Koj za tem stojimo že v srcu kanad-

one svoje nesrečne gospodarice, ki je po turniru v Krakovu ni več videla, se je vrnila Aluša že pred mesecem v Prago in našla prijazen vsprejem v samostanu devic pri Sv. Duhu.

Gospa Kristina je prispela semkaj izmučena od lakote, zlme, utrujenosti in gorja, šele v najkratejši zimi. In brez pomoči svojega svaka gospoda Menharta in svojega sina Mikolaša, ki sta jo na pol zmrznjeno našla na ulici, bi sploh ne bila niti semkaj dospela.

Oba moža sta kar otrpnila pri tem spoznanju.

Istega božičnega dne so prinesli vojščaki, ki so se vračali iz Žarnovca na Wavel, ostanke okrvavljene obleke in oglodano glavo Domeša. Takoj po vitežkih igrah je izginil kraljevi zaupnik in ni ga bilo možno nikjer najti. Gnan od očitanja vesti se je napol blazen potikal po kraju, dokler ga niso tik pred vratimi Žarnovca raztrgali volkovi.

Prostor v ljubezni kralja Kazimira, prazen vsled pregnanja bolne gospe Kristine, se je zopet izpolnil. Izpolnila ga je dvajsetletna krasna židinja Ester, katero je bil prvič zagledal, ko je onikrat bival z gospo Kristino v Kolomeji. (Konec.)

skega sadjarstva, katero zalaga Anglijo s svojimi pridelki. Iz sadnih vrtov nas pripelje vlak na ogromna pšenična polja v severno-zapadnih kanadskih državah. Na ogromni sto metrov dolgi sliki, vidimo prizore iz življenja kanadskih poljedelcev in živinorejcev. Zapustivši postajo, predstavljajo parlament v Ottarvi, se prepeljemo skozi tunel v vzhodno Kanado ter zagledamo pred sabo na velikanski sliki Vancouverko luko Kanade na Thiem Oceanu.

Preden se še prav zavemo, nas prepelje vlak iz Kanade v drugo, 25tisoč kilometrov oddaljeno deželo ter vidimo pred sabo malajsko vas in od tod kakor bi trenil na otok Jamajka, kjer vidimo zamorce na delu v sladkorski plantaži.

Trenutek kasneje smo zopet v Aziji; ta pot v Indiji s svojo bujno vegetacijo, čudovitimi gozdovi in svojimi živalskimi prebivalci, tigri, sloni, jeleni, krokodili in kačami. Iz hošče dospemo na tipičen indijski bazar ter vidimo na drugi strani železnice delavce, obirajoče čajevno listje s sadik na plantaži.*)

Naenkrat smo sredi najdivnejše gorske pokrajine v Himalajskem gorovju in od tod z enim skokom na drugem kontinentu, v prekrasni luki Sydney v Avstraliji. Tu vidimo kunce, ki so se v Avstraliji tako pomnožili, da je vlada morala razpisati nagrado za njih ugonobitev. Na eni strani proge stoji borna lesena kočica prvotnega naselnika pred kakimi stoletji, na drugi strani pa udobna elegantna domačija današnjega, bogatega farmerja. Po globoki soteski nas pelje vlak skozi Modro Gorovje mimo močnega (istinitega!) slapa v deželo živinorejcev. Na eni strani se razprostirajo neskončni pašniki, polni govedi in konj, na drugi strani vidimo ovčje pašnike s stajami v katerih pasejo in strižejo ovce. Od tod pridemo takoj v vinorodne kraje ter zremo pred sabo avstralske vinograde, avstralsko trgatve in prešanje mošta, sušenje grozdja i. t. d.

Iz Avstralije je le skok v Novo Zelandijo, na eni strani se nam odpre pogled na Port Lyttelton, kjer ukrcavajo žito in volno na parnike, na drugi strani leži Queen's Wharf, kjer nakladajo zledenelo prašičevino za angleške trge. Železnica teče potem mimo maorijske vasi z vsemi folkloristiškimi znamenitostmi teh sedaj že popolnoma civiliziranih temnočozcev, ki so bili nekdanj vladarji in gospodarji novozelandskih otokov, katerih število se je sedaj skrčilo na kakih 40.000 duš**).

Od Maorijev nas vodi pot skozi vulkanično deželo (Rotorna) mimo peničih se in visoko v zrak kipečih vročih vrelcev gelzerjev. Globoko pod sabo vidimo Wellington.

Komaj imamo Novo Zelandijo za hrbtom, vidimo pred sabo Zaliv Kapskega Mesta v Južni Afriki. Skozi kafirske vase se pripeljemo na bogata zlata polja pri Johannesburgu ter vidimo ves proces pridobivanja zlata verno uprizorjen na velikanski panorami; malo dalje se nam odpre pogled na dijamantska polja pri Kimberleyu. To je zadnja postaja Vse-Rdeče Proge.

V necelih dvajsetih minutah smo prepotovali vseh pet delov sveta, prepeljali se čez vse oceane, videli ljudi vseh narodov in barev pri resnem, trdem delu in na zabavi, videli smo dežele, v katerih priroda radodarno siplje svoje darove vsem, če delajo ali tudi ne, zrl smo pa tudi kraje, in teh je največ, v katerih se človek bori s prirodnimi silami ter mora z bistrostjo svojega uma in močjo svoje dlani skopo naravo prisiliti, da mu bogato plačuje njegovo delo.

Kdor hoče imeti več užitka, si mora kupiti povratni listek, da si ogleda vso turo tudi z druge strani, saj je naravnost nemoogoče paziti na tako različne prizore na eni in drugi strani železnice h kratu. Po dovršeni vožnji pa mora nastopiti pot od zgradbe do zgradbe, od vasi do vasi, od skupine do skupine, da si na potovanju pridobljene utise o posamičnih deželah s pomočjo zbirk, risb, diagramov razstavljenih pridelkov in industrijalnih izdelkov spopolni. Tako si odneseš iz te razstave prilično dobro in verno sliko Britanskega Imperija, kakoršen je danes.

Če te pa zanima, kako je to čudovito kraljevstvo navstalo, pridi še večkrat sem, ko se bo vršil ogromni festival britanske države. V tem festivalu bodo uprizorjeni vsi važni dogodki iz zgodovine angleškega naroda od najstarejših dob do današnjega dne. V teh živih podobah bo nastopilo v vernih

*) Ta slika je 130 m dolga, 30 m visoka ter je stala 48 tisoč kron; kar navajam v dokaz, kako skrbno in verno so izdelane te panorame.

**) Maoriji so politično popolnoma ravnopravni z belekožci, odprti so jim vsi poklici in vsi državni uradi, ustava jim določa tudi dva mandata v novozelandskem parlamentu.

PODLISTEK.

Češka Magdalena.

Zgodovinska novela iz XIV. stoletja. — Spisal Ferdinand Schladt. — Poslovenil H. V.

Tedaj je spoznal, da zamore samo on sam rešiti gospo Kristino pred razdivjanostjo priprostega ljudstva.

„Garjeva! garjeva!“ je rjulo okoli njega kakor v narasli reki, ki zahteva svojo žrtev.

Da bi taka osveta zadela njegovo ljubico, njegovo soprogo, na javnem trgu, pred njegovimi očmi, tega vendar ni hotel, ni smel dopustiti... Na njegovo povelje so pripeljali črez par hipov pred oder zaprt velik voz. Štirje hlapci so prinesli vanj gospo Kristino, doslej še pogreznjeno v omotici in nezavesti, in obdano z zadostnim številom obozožencev, ki so jo imeli braniti pred nasilstvom razkačenega ljudstva. Kralj Kazimir je velel peljati jo do mej poljske države...

IV.

Bila je temna mrzla božična noč. Viskoki sneg sta gazila s staromestnega trga

kostumih vseh dob in narodov 15 tisoč ljudi, katere vodijo in urijo najboljši zgodovinarji in koreografi, da bodo vredno in verno predstavljali one, kateri so tekmo dolgih stoletij ustvarili najčudovitejšo državo, kar jih je že videl svet in katerih bogato dedščino uživa današnje srečno pokolenje anglosaksonskega plemena. — Pač res, vredno je, da si vsak Anglež ogleda razstavo in festival Britanskega Imperija in srečni so otroci, ki se na tak način učijo svojo domovino spoznavati, jo ljubiti in zanjo živeti.

L. F.

Osnutje madjaronske stranke na Hrvaškem.

Zagreb 16. VII.

— B. — Po tolikih političnih neuspelih dal se je Tomašič na delo, da osnuje, oziroma zopet oživi propalo madjaronsko stranko. Zbral je svoje verne v Zagrebu in ti so po njegovem diktatu in po želji Khuenovi osnovali „Stranko narodnega napredka“. Načrt programa stranke je napravil vseučilišni profesor Rorauer, Amrušev naslednik na stolici oddelnega načelnika za šolstvo in bogočastje. Tomašič je porabil moment, ko se opozicijske stranke brezuspšno pogajajo za kooperacijo. Porabil je moment, ko je narod vsled zadnjih političnih neuspelih postal apatičen. Ne samo narod, ampak tudi nezavisna inteligencija je postala popolnoma apatična. Moramo konstatirati splošno apatijo naroda za vse današnje stranke, ki ne zadovoljujejo povsem ne s svojim programom, ne s svojo taktiko. Nagodbena politika je popolnoma skrahirala, doživela je faktično svoj bankrot. To so pristaši nagodbenih strank sami konstatirali. Njihova glasila „Obzor“, „Pokret“ in „Narodne Novine“ so to večkrat odkrito priznale. Koga torej, ki je čital z dokazi podkrepljene trditve v glasilih nagodbenih strank, more zadovoljiti nagodbena politika, ki jo vodijo in hočejo voditi koalicija in „Osječani“?! Umljivo je torej, če so pristaši koalicije, ki so premotrili vse to, postali apatični — a to je v prvi vrsti inteligencija, ki ima voditi in agitirati v narodu. Pravaštvo pa, kakor z ene strani zadovoljuje mnoge radi svojega državnopravnega programa in je tudi radi bankrota nagodbene politike postalo akutno — tako ne zadovoljuje mnoge, ker je po večini klerikalno in v narodnem pogledu ekskluzivistično.

Tomašič ustanovlja torej novo stranko, oživlja madjarone v momentu, ko vladata na Hrvaškem splošna politična apatija in mrtvilo. On računa s tem momentom, računa sigurno, da se marsikateri vlovil v njegove politične mreže.

Tomašič ustvarja stranko in budi madjarone k novemu življenju. To pomenja, da nastanejo na Hrvaškem še hujši politični časi, nego so bili doslej. Stara Khuenova praksa stopi zopet v krepko. In današnje opozicijske stranke v teh odnošajih, kakoršni so — in če bodo postopale z dosedanjo svojo taktiko — le pomorejo Tomašiču do vspeha, izgube svoj današnji položaj in hrvaška narodna politika bo zopet za cel decenij potisnena v ozadje.

Približuje se obnovitev finančne nagodbe. Če nič drugega, bi moralo že to vzdramiti naše opozicijske stranke na novo delo, da postavijo svobodno narodno politiko na drugo bazo ter da jej dajo novo smer in novo življenje.

Domače vesti.

Iz sodno-kancelijske službe. Kancelista Friderik Simon v Trstu in Ivan Tomassich v Kopru sta imenovana kancelijskima oficijaloma.

Češki učitelji in učiteljice v Trstu. Sinoči z brzovlakom drž. železnice ob 9.15 je dospelo s Češkega in Moravskega v Trst 45 učiteljev in učiteljic, ki so namenjeni v Dalmacijo, Črnogoro, Bosno-Hercegovino in v Hrvaško. Češki gostje ostanejo tri dni v Trstu. Na Opčini in na kolodvoru v Trstu so jih pozdravili zastopniki tržaškega učiteljskega društva in tukajšnje češke kolonije. V imenu tržaškega župana dr. Valerio, kateremu so omenjeni učitelji in učiteljice naznanili svoj obisk tržaškega mesta, je na tržaškem kolodvoru pozdravil došlece tajnik mestnega sveta dr. Du Ban ter izletnik mestnega sveta dr. Du Ban ter izletnik tržaških ljudskih in meščanskih šol na razpolago, da razkažejo češkim izletnikom mestne šole.

Za došle češke goste je bila v gledališki dvorani Narod. doma prirejena večerja, katere so se vdeležili tudi mnogi Slovenci in tukajšnji Čehi. Tudi mi od svoje strani kličemo češkim gostom: Dobro došli!

Neznosne razmere na kolodvoru c. k. državnih železnic v Trstu. Prejeli smo: Pred nekaj dnevi smo videli prizor, kakoršnjih bi sploh nikdar ni smelo biti. — Nekel delavec iz magazina lokalne proge Trst-Poreč je imel službeno opravilo v pisarni pri „Abgabe“ (dohod blaga). Prosil je enega uradnikov popolnoma zmožnega slovensčine za neko nujno službeno pojasnilo. Ker je tudi delavec Slovenec, si je domneval, da ni nič hudega, ako se v pisarni poslužuje s tem gospodom svojega materinega jezika. — Ali glejte! Pri drugi mizi v pisarni je bil načelnik pisarne, gospod adjunkt Ferrari, ki je zgrabil tega ubozelega delavca in ga kakor kakega hudodelca tiral k podnačelniku po-

staje višjemu oficijalu g. Gozzi-ju, da bi ga kaznoval, oziroma, da bi prepovedal v pisarni s Slovincem slovensko govoriti. Delavec težak, ki ima posla skoraj izključno z voznički, ki dovažajo blago na postajo, bi moral biti po nazoru g. Ferrarija Nemeč ali Italijan radi komoditete enega uradnika! Ali niso tu turške razmere?! Za Nemce, ki ne znajo nič slovensko, italijansko pa k večjemu preklinjanje Boga in Matere božje — je prostora ali za enega Slovence ne sme biti! — Tukaj je mnogo Nemečev delavcev! In ti imajo v prvi vrsti najlažja dela; drugi so zopet fizično popolnoma nezmožni, ali sinovi herrnvolka so — in tako gre vse lahko. Prilijenci so in voditelji pisarn so Nemci; in tako jim ni treba, da bi kaj znali in tudi prav malo službenega dela opravljajo.

Iz poštinih krogov. Gospod podravarnatelj poštnega ravnateljstva dr. Tobiasch se je takoj po svojem prihodu zelo toplo zavzel za razne novosti, katere je tudi uvel. Tako se je tudi zavzel za to, da morajo sluge nositi — črne kravate itd. Žalibog, da se ne zavzema tako toplo za materijalno korist svojega osobja.

Oficijanti in oficijantije morajo n. pr. pri telefonu, kakor tudi na vseh mestih delati kakor višji uradniki — ali razloček je ta, da višji uradniki — ne glede na mesečne redne dohodke — dobijo remuneracije, oficijanti pa k večjemu kak — nos!

Naravnost nezasišane razmere pa vladajo pri osobju pomožnega urada (Hilfsamtsdirection). Vam služi na primer (kolikor je nam znano) že čez 45 (čitaj: petinštrideset) let neki ogrski podanik, med tem ko čaka nič manj nego 5 mladih moči za njegovo mesto morda za to, ker so — Slovenci.

Kakor znano, postaja pisarniški pomočnik po 3 letni službi oficijant. V Gorici omenjeno slovensko osobje pa služi že po 5—7 let, pa še nobeden ni definitiv. Za to naj se g. Tobiasch zavzame ia potem še le za črne kravate itd.

Želeti bi bilo, da bi se oni, ki so v prvi vrsti poklicani v to, malce potegnili za to ubogo osobje ter da bi sploh nekoliko od bliže ogledali naše poštnice razmere sploh. Želeti pa bi bilo tudi, da bi sedanji vodja pomožnih uradov, g. Wurmband, kmalu ozdravil. In slednjič bi bilo želiti, da bi g. dvorni svetnik Pattay malce pristrigel peroti svojemu ravnatelju.

Naši mali za družbo. — Iz Bazovice dne 14. julija:

Minule nedelje so priredili bazoviški gorejci goriške pripravnice za srednje šole (Grgič Andrej, Križmančič Ivan in Presl Mirko) malo veselico, združeno z domačo tombolo. Vstopnina je znašala 4 stot. za osebo. Ves dohodek te veselice so izročili upravi bazoviške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Srce kipi zadovoljstva nad takimi dečki, kateri se že sedaj zavedajo da: „Biti slovenske krvi, bodi Slovincu ponos“. Upravčino upamo, da ti dečki, ko dozore v može, ne bodo med najzadnjimi na braniku premile domače grude ogrožene od mogočnih sovražnikov.

Bog jih živi!

Pevsko društvo „Trst“ je imelo dne 25. junija svoj redni občni zbor v veliki dvorani Narodnega doma ob polnoštevlini udeležbi članov.

Predsednik je v daljšem govoru razložil delovanje društva sploh v dobi enega leta, ki sicer ni bilo tako, kakor je bilo želiti, a to radi tega, ker je društvo sodelovalo vso sezono pri „Dramatičnem društvu“. Ker je društvo sodelovalo brezplačno, se gmotno stanje društva ni zboljšalo, pač pa se je ugled društva dvignil in ima s tem moralno zadoščenje.

Zahvalil se je „Dramatičnemu društvu“ za prepustitev prostorov in kapelniku gosp. Poliču za brezplačno poučevanje petja.

Pozval je pevce, naj tudi v bodoče zahajajo marljivo k pevskim vajam, da bodo nastopi čim častnejši.

Namestnik društvenega tajnika je na to prečital tajniško poročilo, ki je bilo vzeto z zadovoljstvom na znanje.

Istotako je bilo vsprejeto blagajniško poročilo.

Na to so se vršile volitve novega odbora, ki se je v svoji prvi seji konstituiral tako-le: Anton Turk predsednik, Ekar Anton podpredsednik, Bukovnik Dragotin tajnik, Vodopivec Ivan blagajnik; Hreščak Dragotin, Benko Renat, Jug Josip odborniki; Sila Marij in Rože Josip pregledovalca računov.

Velik semenj podružnice sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu bo 6. avgusta, za cerkvijo. Za ta semenj bo postavljenih veliko šatorov za jedi, pijače in igrače.

Pri veselici bodo sodelovala vsa šentjakobška društva. Igrala bo godba. Vršil se bo tudi ples. Slovenci, pridite vsi!

Ruska topničarka „Hivinec“ se je včeraj zjutraj podala v dok ladjedelnice pri Sv. Roku v svrhu čiščenja podpaluba.

Ljudsko knjižnico v Rojanu ustanovi prihodnjo nedeljo 23. t. m. slovensko akad. ferialno društvo „Balkan“. — Otvoritev bo spojena z veselico, katere čisti dobiček je namenjen ljudskim knjižnicam v tržaški okolici. Vspored priobico pravčasno.

Promet nove dvojice vlakov na progi Trebnje-Novomesto. — Ugodivši izraženi želji iz zanimanih krogov bosta, pričeni s 17. julijem t. l. ob ponedeljkih in dnevih, ko se vršijo sejni v Novem mestu, vozila na progi

Trebnje-Novomesto nova osebna vlaka z vozovi 2. in 3. razreda in sicer števil. 2219 (odhod Trebnje ob 2. uri popoldne, prihod v Novomestu ob 2. uri 40 min. pop.) in št. 2220 (odhod Novomesto ob 3. uri popoldne. Prihod v Trebnje ob 3. uri 40 minut popoldne).

Osební vlak št. 2220 posreduje neposredno zvezo iz Novega mesta z vlakom št. 2653 lokalne proge Trebnje-St. Janž.

Podpora za vseučiliški tečaj za slovenske okoličanske učitelje. — Mestni magistrat je razpisal 200 K podpore za vseučiliški tečaj v Brnu.

Prosilci ozi. prošilke naj se prijavijo ustmeno ali pismeno do 22. t. m. pri mest. magistratu.

Tržaška mala kronika.

Veliko poneverjenje. Lazar Fekete, blagajnik madjarske banke v Samoujvaru na Ogrskem je poneveril 350.000 K denarja ter nato pobegnil. Ogrska policija je obvestila o tej defraudaciji in begu tudi tukajšnje policijsko ravnateljstvo.

Padel s prvega nadstropja. Anton Zombanelli, star 36 let, podajač, stanujoč v ulici Solitario 6, je delal včeraj v neki novi hiši v ul. Commerciale. Med delom se mu je pa izpodrsnilo in je padel s prvega nadstropja. Ob padcu si je zlomil 2 rebri in je zadobil druge poškodbe na telesu. Spravili so ga v bolnišnico.

Nagla smrt. Canciano Rivetta star 60 let, prodajalec na trgu Scuole israelitiche je včeraj po noči nagloma umrl.

Nezgoda. Na Kajetana Vascon, stan. na trgu S. Giacomo in Monte števil. 4, se je včeraj prevrnil voznik koč. Pri tem se je Vascon hudo poškodoval, zlomila se mu je nosna kost, dobil je dve rani na bradi in težko rano na glavi. Zdravniška postaja ga je spravila v bolnišnico.

Morilec kočijažev v Draždanih? Dne 15. minolega junija okolo ene ure po noči je v Draždanih v Schlosserstrasse neznanec naročil javnemu kočijažu Gustavu Winkler, naj ga popelje nekam iz mesta ven. Ko sta bila zunaj mesta, se je zgodil zločin, ki je po postopanju morilca enak tajnostnim umorom kočijažev v Trstu. Neznanec je odotranje strani voza ustrelil iz revolverja proti kočijažu, ki se je zadet na tilniku zgrudil mrtev na tla. Drugo jutro so našli truplo umorjenega kočijaža in par korakov na strani revolver, ki je bil še deloma nabasan, škatljo s patronami, in prazno denarnico kočijaža. Iz poizvedb draždanske policije izvira z neko gotovostjo, da je morilec nosil popolnoma sivo obleko s kratkim površčikom, iste barve, klobuk „panama“ in rudečo kravato. Ima brke po angleško pristrizene in kaže starost kakih 25 let. Draždanska policija je razpisala nanj talijo 500 mark.

Nehote se usiljuje vprašanje, ni-li morda draždanski morilec identičen z morilcem tržaških kočijažev. Mnogo okolščin govori za to.

Nasilen berač. — Predvčerajšnjem je 18-letni pleskar Alojz Vatta, beračil in nadlegoval pasante. Ko ga je redar posvaril, je mladenič arogantno odgovoril in ga celo okluftal. Bi je takoj aretiran.

Uzmoviči. Josip Bezce, ki je predvčerajšnjem prišel sem iz Ogrskega, da bi se uvrstil v godbo bosanskega polka, je bil okraden, ko je zijala prodajal na senenem trgu. Vzeli so mu uro z verižico. Radi suma na tej tatvini je bil aretiran 27-letni Teodolindo Furlanich.

— Teodorju Bohač je bila, ko se je kopal, ukradena ura z verižico, v skupni ceni 50 kron.

K slučaju kolere v Trstu. Zadnje osebe, ki so bile izolirane radi okuženja s pokojnim Chicchio, in sicer člani rodbine in dva sostanovalca, so bili izpuščeni iz kontumaca. S tem je slučaj Chicchio absolutiran. Od te strani ne preti absolutno nikaka nevarnost.

Koledar in vreme. — Danes: Kamil Lel. sp. — Jutri: Vincenc Pavl. sp. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 28° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

— Vremenska napoved za Primorsko: Semtertija oblačno. Tupatam padavine. Temperatura malo spremenjena. Lokalni vetrovi.

Društvene vesti.

Kolesarsko društvo „Balkan“ priredi dne 6. avgusta zjutraj drugo jugoslovansko dirko izven Tržaške okolice. Popoludne ob 4. uri priredi veselico pri sv. Ivanu v Nar. domu. Pri veselici se razdelijo nagrade dirkačem in prvemu jugoslovanski trak. Izsrčka se tudi novo dvokolo. Slovanska kolesarska društva so naprošena, da se udeležijo te slavnosti. Srečke so v razprodaji pri gospej Biček v Narodnem domu. Darove za dirkače sprejema gospod Kranjc, kavarna Mierva.

Seja kolesarskega društva se bo vršila v sredo ob 8. zvečer.

Pevsko društvo „Trst“. — Podpisani vabi vse gg. pevce, da pridejo danes točno ob 8. in pol zvečer k pevski vaji. Po pevski vaji jako važen sestanek. Ker mora odbor čuti mnenje vseh pevcev in ker gre za važno stvar za naše društvo, prosimo še enkrat, da pridejo za gotovo vsi. Naj nihče ne manjka! Vaja se vrši v gledališni dvorani Nar. Doma.

Zveza jugoslovanskih železničarjev naznanja vsem odbornikom, namestnikom in zaupnikom kakor tudi delegatom, da se vrši danes dne 18. julija t. l. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih zelo važen sestanek. Z ozirom na važnost prosi odbor Z. J. Ž. da se vsi zadevajoči vdeležijo polnoštevlino tega važnega sestanka.

Mar. del. organizacija.

Delavci iz mestne plinarne so vabljani na sestanka, ki ju sklicuje centralni odbor in strokovno tajništvo za sredo 19. julija 1911.

Prvi se bo vršil ob 6. in pol zvečer, drugi pa ob 8. in pol zvečer, oba v prostorih NDO, pri Sv. Jakobu.

Tovariši! Udeležite se ju polnoštevlino in agitirajte za čim večjo udeležbo!

Naznanja se vsem članom, da posluje pravovarstveni urad samo ob petkih od 7:30 do 8. ure zvečer in sicer do 1. septembra t. l. do končanih sodnih počitnic. Odbor.

Vse odbornike in nadzornike „Gostilniške zadruge članov NDO“ uljudno prosim, da pridejo k nocojšnji seji, ker je na dnevnem redu zelo važna točka.

Predsednik.

DAROVL

— Za novo šolo pri sv. Jakobu darujeta gospod in gospa Celan K 10.

— Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so darovali od jun. do 8. julija: 100 K (ustanovnina) odvetnik dr. Val. Stempihar v spomin svoje pokojne soproge Ane; 25 K: profesorji kranjske gimnazije (poslal prof. dr. S. Dolar; 20 K; c. in. kr. gen. major Ivan Lavrič pl. Zaplas; 15 K (zadnji obrok ustanovnine): vseučil. skriptor dr. Iv. Žmavc; po 10 K: zobozdr. dr. E. Bretl, grad. podjetnik Josip Lončarič, prof. dr. Josip Marinko, ravnatelj ing. V. Remec, inspektor Matija Skrajnar, prof. Anton Sušnik, prim. dr. Ed. Štajmer, odvetnik dr. Fran Tekavčič in odvetnik dr. Janko Zirovnik; po 5 K: trgovec Andr. Fajt, profesor dr. Fran Koprivnik, L. Mikusch, dež. veter. referent Iv. Munda, gimn. supl. Fr. Povšič, ravnatelj ing. A. Pukl, prof. Marija Wessner, trg. zbor. tajnik dr. Fr. Windischer in notar dr. Alojz Žnidarič; po 3 K: sodni predstojnik dr. Jak. Doljan in P. Endlicher; po 2 K: rač. svetnik Jernej Kilar, dež. sod. svetnik dr. Štefan Kraut in prof. dr. Ivan Svetina. Skupaj 307 kron. Dozdaj, došle prispevke smo že razdelili. Ako ne dobimo novih prispevkov, ne bomo mogli začetkom šolskega leta ničesar deliti. Upamo, da se to ne zgodi, ker se bo dobrosrčno občinstvo gotovo odzvalo našim ponovnim prošnjam za pomoč. Darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, nadrevident juž. železnice v p. Dunaj III, Reiserstrasse 27.

— Na koncertu Združenih skupin NDO pri sv. Jakobu so preplačali vstopnino sledeči gg.:

Vitez 1 K, Grmek 60 vin., Ukmar 1 K 10 v., Vouk 40 v., Lovrečič 50 v., Novak brivec 1 K, N. N. 20, N. N. 60, Neimenovan 1 K, N. N. 22, Krešič 1 K 20, N. N. 30, Stojković 4 J., N. N. 20, Novak 1 K 20, Slavec 3 K, Gul 20, Mahne 20, Frank 30, Baša 1 K, Magajna 10, N. N. 20 vinarjev in Kjuder 1 K. Odbor izreka tem potom p. n. darovalcem najiskrenejšo zahvalo.

Proces „Banca Popolare Gorizlana“

pred goriško poroto.

(Nadaljevanje petkove obravnave).

Izpovedba Luzzatta.

Skušal sem odpisati okoli 8800 K. Iz načrta te bilance je bil razviden dobiček 27.000 K.

Čisti dobiček ni dopuščal, da bi se izplačala 5% dividenda. — Podal sem se k Luzzatu ki je zahteval, da se izkaže čene večji vsaj ne manjši dobiček od drugih let. Tudi mi je nasvetoval razne odpise. Nisem vedel, da je to prepovedano. Bilance nisem falsificiral, ker so izgube B. P. bile krite z jamstvom Colle-ta. Jaz sem delal, kar so mi ukazali Lenassi in Luzzatto. Sicer pa vpise v knjigah nisem delal samo jaz, marveč tudi drugi uradniki. Kot subalteren uradnik se pač nisem mogel upirati ukazom predstojnikov. To je vse moje delovanje v B. P. Mogoče se me obsodi na par mesecev, na vsak način je to stvar porotnikov.

Predsednik stavi na to Pianiju razna vprašanja. Iz odgovorov slede v posnetku sledeča dejstva.

Plani: Bilanca, ki sem jo takrat napravil, je bila prva v mojem življenju. Drugega opravila v banki nisem imel, kakor vodstvo glavne knjige in knjig agencij. Tekoče račune nisem pregledoval. Ta posel je imel Colle. Sličajno sem videl razne račune, kateri se mi niso zdeli istiniti.

Da se je držala tajnost o odpustu Colle-ta iz službe, to ni imelo namena zavesti v zmotu upr. svetnike, marveč, da se prepreči paniko med vlagatelji. — Onih 124.000 K vrednostnih papirjev, ki so manjkali po odhodu Colle-ta, smo pozneje našli. — Revizija se je izvršila dne 20. januarja.

Preds. Bilanco za 1908 je smatrati za ponarejeno?

Piani: Tega ni možno reči; matematično je mogoče nepravilna, toda ne ponarejena, ker izgube so bile dejanski krite po Collettu.

Drž. pravdnik: Ker se današnje izpovedbe Piani-ja ne strinjajo z onimi tekom preiskave, predlagam da se prečitajo dotične točke zapisnika. — Sodni dvor odkloni ta predlog.

Preds. Vam je bilo znano, da dr. Luzzatto igra na borzi?

Piani. Da, in tudi v moji navzočnosti je dajal odredbe za nabavo papirjev.

Pogodba med B. P. in Colle-tom.

Prečita se na to pogodba med B. P. in Colle-tom.

Po tej 1) Colle prevzemlje vse izgube, 2) B. P. se odpove za vedno kazenski ovadbi, če bo Colle držal besedo, 3) Colle ostane še tri mesece ravnatelj brez podpisa in z drugimi posli. V drugi pogodbi z dne 29. decembra 1908 je bilo določeno 1) Da Colle odstopi svoje hiše banki, 2) B. P. otvori Colle-tu tekoči račun 170.000 kron, ki se plača po 12.000 K na leto. Jamstvo bo obstajalo še v policaih glasečih se na 100.000 K, 3) Če bi izgube se množile mora Colle preskrbeti dobre poroke, 4) Menice se bodo morale obnavljati z istimi podpismi, 5) Za obveze pod točko, 2) jamči brat Colletov Dionizij.

Preds. Čemu se je dal Colle-tu tekoči račun?

Colle: Ker bi drugače ne mogel plačati.

Pangrazi: Ali morete potrditi, da je bilo "notorično" znano, da Colle igra?

Piani potrdi in izpove še, da ni vedel za fingirane terjatve nasproti drugim bankam.

Pangrazi: Ali Vam je bilo znano, da Colle igra za B. P.

Piani: Za banko pač, ne pa za tretje osebe.

Piani izpove dalje, da je vsak dan o izgubah na borzi poročal Luzzattu in Lenassiju. Bilanco je sestavil a ni vedel da znašajo izgube 950 tisoč K. Podjetje Conforti je smatral za solidno.

Sledi na to nekaj vprašanj Puecherja manjše važnosti.

Ob 1. uri pop. se obravnava prekine. Prih. v ponedeljek ob 9. zj.

Izjava Orzanovega sina.

Sin Orzana je z ozirom na trditve dr. Luzzatta pri obravnava podal izjavo v listih, da on ni nikdar imel kakih koristi od banke in nikoli da ni pri njej prosil denarja. Sploh da ni še nikoli ne pri kakem denarnem zavodu ne pri zasebnih iskal denarja na posodo.

Protestira odločno proti insimaciji dr. Luzzatta, češ, da je privilegirana oseba in zato da ni prišel pod obtožbo.

Govori se po mestu, da je neki porotnik v javnem lokalu izjavil, da bo on glasoval za oprostitev vseh obtožencev... Nekdo ga je baje ovadil policiji.

Vesti iz Goriške.

Iz Škrbine. Dne 14./2. 1911 je bil pred c. kr. okrajno sodnijo v Sežani Josip Jazbec iz Škrbine obsojen na 7 dñij zapora in v plačilo 20 K, ker je pretepal in zlostavljaj nekega starčka. Starček je bil vstopil v gostilno, da se malo okrepča, a oni človek ga je začel suvati, metati po tleh in uganjati razne nespodobnosti na starčku.

Iz Ajdovščine. Da bode župni zlet "Goriške Sokolske župe" dne 23. julija t. l. v Ajdovščini tem krasneje vspel, priškokile so sedaj Ajdovskemu Sokolu tudi naše požrtvovalne gospodične na pomoč. Imele so že sestanke, pri katerih so si porazdelile raznovrstna predmeta ter prevzele razprodajo v paviljonih za dan zleta. Kakor čujemo izza kulis, nameravajo cenjene Ajdovske dame ta dan sleherne hiše, kjer biva Sokolski duh, kakor tudi ulice, kjer se bode vrstil spreved, okrasiti z zastavami, cvetjem in zelenjem, tako da bode že itak na sebi prijazen in ličen trg Ajdovščina spremenjen v pravi zemljiski raj. Mi, ki smo vedno v oblju naših krašotic, smo uverjeni, da bodo le-te prav tekmovalce med seboj, da ponese sleherni vdeležene iz zleta 23. VII. t. l. najkrasnejše spomine. Na zdar!

Vesti iz Istre.

Narodno slavlje pri Elerjih. Veselica, ki jo je priredilo minulo nedeljo društvo "Slovanski dom" pri Elerjih, je vspeła prav lepo. Vdeležilo se je veselice mnogo narodnega občinstva iz Koprščine in tržaške okolice. Udeleženci veselice, ki so prišli z vlakom iz Trsta in Kopro so odkorakali z zastavo in godbo na čelu iz Škofij proti prijazni vasi Elerji. Ko so udeleženci korakali mimo gostilne znanega švigašvage Spagnoletta, je v isti neka iz zapeljanih revežev sestavljena godba začela demonstrativno svirati — dantejevo himno! Hladnokrvnosti in mirnosti našega ljudstva se je zahvaliti, da jih "godci" niso dobili po grbi, kakor bi bili zasluzili.

Pod vasjo Elerji so goste pričakovali pevci in pevke bralno-pevskega društva

"Slovanski dom", na čelu z društvenim predsednikom Josip Elerjem, ki je goste pozdravil s primernim nagovorom.

Ravnatoko je predsednik g. Josip Eler pozdravil vdeležence z odra, povdarjajoč v svojem nagovoru, da so tudi oni v Sv. Barbari pri Elerjih hoteli enkrat pokazati svetu, da so zvesti sinovi slovenskega naroda.

Na to se je vršil ostali del veselice, pri čemur je izostalo društvo "Jadran" iz Gazona, ki je zamudilo vlak in "Čitalnica" iz Dekani, ki ni mogla priti korporativno, ker je njenemu blagajniku pogorela isti dan hiša. Zato je pa izven programa nastopila skupina pevcev društva "Slava" od Sv. Marije Magd. z moškim zborom Hrvaticam. Glede petja rečemo le toliko, da je "Slovanski dom" s svojim zborom iznenadil vse; nihče bi ne bil toliko pričakoval od tega mladega društva. "Volarič" iz Čezarjev sicer ne razpolaga s številnim zborom, a pevcem se pozna, da goje petje z ljubeznijo in veseljem. Pa tudi "Istrski Grmič" je s svojim nastopom dokazal, da vsa zalega in ves Benatti-jev denar, vendar-le še nista mogla zatrei na Spodnjih Škofijah narodnega čuta, ki ima svoje najboljše ognjišče v "Istrskem Grmiču". Da sta "Vesela in "Slava" dosegli s svojim nastopom popoln uspeh, ni treba še posebej omenjati.

Pred nastopom "Vesela" je njen predsednik g. Godina imel na vdeležence veselice primeren nagovor, ki je bil sprejet z živahnim odobravanjem. Istotako je nagovoril občinstvo nadučitelj g. Bertok iz Sp. Škofije.

Med posameznimi točkami je pod spretnim vodstvom gospoda Nazarija Bertoka svirala godba najrazličnejše narodne komade.

Vendar to poročilce ne bi bilo popolno, ko ne bi se spomnili ob zaključku še g. Picige, ki se je mnogo trudil za to slavlje. Za ves njegov trud naj mu bo najlepše zadoščenje to, da je slavlje izpalo nad vsako pričakovanje lepo in da je zato opravičena nada, da seme, ki je bilo minule nedelje zasejano na Miljskih hribih, obrodi obilo sadu.

Lovsko in strelsko društvo za Istro bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo, 23. t. m. ob 4. uri pop. v prostorih gosp. Josipa Dellasavia pri Sv. Antonu s temle dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. — 2. Poročilo preglednikov. — 3. Poraba letnega prebitka. — Določitev doplačila v društveni sklad po novih članih. — 5. Sestava notranjega reda. — 6. Določitev kraja bodočemu zborovanju. — 7. Volitev odbora: a) predsednika, b) 6 odbornikov, c) 2 namestnikov. — 8. Volitev 2 preglednikov. — 9. Predlogi.

Iz Doline. Smrtna kosa je zadela tudi v naši občini svojo žetev. Umrl je občinski sluga Ivan Štranj v starosti 56 let. Zapustil je dve mladi hčerki siroti. Spoštovan in priljubljen je bil pri vseh. Bil je 30 let pevec tuk. pevskega društva "Vodnik". Kako je bil čislán pri tem društvu, o tem je pričal že 25-letni pevski jubilej njegov, ki ga je obhajal v čast vse občine in društva. V nedeljo ob 8. uri zjutraj vršil se je veličasten pogreb, ki je bil priča o spoštovanju občanov in pevcev do pokojnika. Na pogrebu so nosili zastavo društva "Vodnik" in pevci so mu zapeli pred hišo "Blagor mu", v cerkvi "Usliši nas", ter pri odprtem grobu "Tiha jamica". Petje je tako pretresljivo delovalo na množico, da ne pozabi tega trenutka. Pokojnik naj počiva v miru!

Tudi značaj. Vreden drug Spagnoletta na Spodnjih Škofijah je gostilničar Božič, pri katerem se je minulo nedeljo vršila veselica "Zalege". Ta mož je bil še pred kratkim naš. Sedaj pa je naenkrat presedlal in se vrgel v naročje Zalege. Na volitvah je bil strasten agitator za Bennatija in svoje delo je blagoslovil minulo nedeljo sam, s svojo Zalegino veselico. In veste zakaj je ta mož postal iz Slovenca. — Zalegaš? On je hotel pristopiti kakor član k pevskeemu društvu "Istrski grmič", hotel je plačati 30 kron ter postati tako ustanovni član društva, a stavlil je pogoj, da se društvo obveže, da bo na občinskih volitvah delalo zanj, da pride v občinski zastop. Seveda društvo takega pogoja ni moglo in tudi ni smelo sprejeti. Zato g. Božič ne-le da ni pristopil k društvu kakor član, ampak je postal celo italijanaš! Značaj pa taki!

Zalega v Sp. Škofiji. Naši prodani reveži v Spodnji Škofiji so imeli minulo nedeljo veselico, na kateri so popili likof Bennatijeve — trombe. Pravijo, da jih je obiskal sam Bennati, kateremu so baje poklonili šopek cvetic. Ne morem pa trditi z gotovostjo, da je to res. Eni pravijo, da je bil, drugi, da ni bil, ali jaz ga sam nisem videl, torej tudi ne morem potrditi resničnosti te vesti. A če je Bennati res bil v nedeljo na Škofiji, so se na vsak način tudi njemu usmiliili ti zavedeni reveži!

Sami priznavajo, da so — kozli! Iz radovednosti je šlo minulo nedeljo tudi nekaj naših okoličanov, ki so se vdeležili veselice pri Elerjih, pogledat, kako je na veselici Zalega v Sp. Škofiji. Vsakega človeka, ki je prišel notri, so "Zalegaši" pozdravili z "bon žorno". Sicer so pa govorili med seboj izključno slovenski, ker družega itak ne znajo. Neki naš Magdalencau je dobil tam med Zalegaši — tudi nekega znanca, katerega je vprašal: Kaj ste za prvo vi drugi? Mož je

Na obroke! **JAKOB DUBINSKY** **Na obroke!**
TRST — ulica dell' Olmo št. 1, II. nadstropje — Trst
Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga
ter moške in ženske suknje. 107
UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. **Cene brez konkurence.**

Mnenje gosp. dr. E. HUBERT-a
BUDIMPEŠTA
G. J. SERRAVALLO **Trst.**
Rad in z veseljem ustrezam Vaši želji in Vam lahko rečem, da ne rabim prvič Vašega izdelka ŽELEZNATO KINA - VINO SERRAVALLO (Vino dl China Ferruginoso Serravallo). Že leta ga uporabljam v svoji praksi kot edino sredstvo s katerim dozezam najboljše uspehe tako pri odraslih, kakor pri otrocih in dovoljujem si izjaviti, da mi je od mnogih kininskih in železnatih vin, vino Serravallo izborno služilo, zato ga rad predpisujem in s tem pomagam svojim pacijentom. Jaz smatram to za stvar vesti in uporabljam samo to zdravilo, v katerem se lahko prepričam, da pomaga mojim bolnikom. Zahvaljujem se Vam za pošiljatev vina Serravallo za mojega sina, ki ga je jemal z uspehom.
BUDIMPEŠTA, 25. 7. 1910. **Dr. HUBERT.**

POHIŠTVO **SOLIDNO: in: ELEGANTNO**
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Doktorica :: Klara Kukovec
 ima
: SVOJ AMBULATORIJ :
 za ženske in otroške bolezni
v Trstu, Piazza della Borsa 7, II.
 Ordinuje od 3—4 1/2 ure pop.
 :: LIFT ::

G. De Vecchi & L. Skerl
 nasledniki A. FONDA
 Trst, ulica del Bosco št. 17, Trst
zaloga ovsa
klaje in otrobov.
 SENO prve vrste po 8 K. Oves Ben po 20 K. Slama po 9 K. Koruzna slama po 12. Rašlinska žita po 20. Otrobi „V“ po 14 K. — Prodaja na drobno in debelo. Cene po dogovoru.

Krojačnica za civiliste in vojake ::
Franjo Polanec
 v Trstu, via S. Giacomo (Corso) 6, II. n.
 Priporoča se slavnom občinstvu in vojaštvu za vsako vrstna dela. Blage prve vrste, dele solidno, cene zmerne.

Trgovina in industrija železa
Delniško društvo „GREINITZ“ v Trstu.
 Vse naše cenjene odjemalce opozarjamo, da smo naše pisarne
ravnateljstvo
blagajno in
knjigovodstvo
(za računstva na debelo in drobno)
 tako iz ulice **Silvio Pellico št. 6**, kakor tudi iz ulice **Corso št. 35** premestili
v našo novo hišo
v I. nadstropje.
 Vstop ali uhod v omenjene pisarne
je edino le v ulici St. Caterina št. 1.

odgovoril, da — ne ve! Potem ste kozli — mu je odgovoril naš mož. — Da, prav imaš, kozli smo! je priznal oni drugi!

To priznanje je na vsak način zelo dragoceno in mi vemo, da oni Škofijoti, ki so zato, ker so po lastnem priznanju, kozli — minulo nedeljo upili: Eviva Bennati! vendar-le pridejo v kratkem do spoznanja, da je bolje biti mož, nego — kozel!

Še o zalegi na Škofijah. Od druge strani smo izvedeli: Benattijevi pristaši so slavili v nedeljo popoldne svoje orgije v — Scoffie. Da, v istrskih Škofijah so si nekateri „Italijani“, pomešani z onimi iz Kopra, hladili svoja čustva ob neprestanem igranju godbe: Viva Dante . . . Tužno je bilo pogledati na to ubogo, zapeljano slovensko ljudstvo, kako je rajalo do poznega večera, pijano godbe in pijače zato, da so se izvestni nesrečneži veselili njihovega — probujenega Italijanstva v — Škofijah. Ljudstvo na prireditvi je govorilo izključno slovenski, ker drugega ni znalo. Da, celo pri blagajni so govorili slovensko, ker drugače niso mogli. In kaj jim hočemo? Naloga zavednih Škofijcev je, da izpulijo iz tistih zaslepljencv oni plevel, ki prepreča njihovim mislim svobodni razvoj; naloga njihova je, da iztrebijo tako golazen, da se v slovenskih Škofijah ne bo več žalilo na tak nesramen način večino slovensko-čutečega ljudstva. Zavedni Škofijci pa bodo gotovo še obračunali s takimi ljudmi, ki prepuščajo prostor onim, ki v slovenski vasi demonstrativno vpirarjajo veselice zato, da zasramujejo pretežno slovensko večino oziroma mirno slovensko ljudstvo na svojih tleh!! — Od 13. junija še nismo daleč in 372 glasov za Mandiča dokazujejo, da so tu Slovenci gospodarji!!

Druge slovenske dežele

Očim ubil svojega pastorka. Iz Trbovelj: Včeraj 16. t. m. okolu 10:45 je bil izvršen v gostilni pri „Urški“ uboj: očim je ubil svojega pastorka.

Uršula Brodnik, posestnica in gostilničarka v Trbovljah je pred dvema mesecema izročila premoženje svojemu sedanjemu drugemu možu Jožetu Brodniku. Ker je pa pri izročitvi prezrla svoje sinove iz prvega zakona in ni vsem pripoznala enacega dela, zato je bil njen sin Viktor Knez zelo nevoljen.

Včeraj je Knez prišel obiskat svojo mater. Prišel je v gostilno, je kakor navaden gost naročil pol litra vina. Natočil je in ponudil čašo najprej materi potem očmu.

Kmalu nato sta se pa mati in sin začela prepirati. Med prepirami je mati vstala izza mize, stekla na cesto klicat na pomoč redarja. Mejem je prihitel očim Jožef Brodnik iz druge sobe, v roki je imel kosir (velik nož za sekati steljo) in udaril žnjim svojega pastorka Kneza po glavi, da se je isti jakoj zgrudil. Prihitel je redar Fran Grosar, ki je dal takoj poklicati zdravnika, očima je pa aretiral. Došli zdravnik ni pa mogel drugo nego konstatirati smrt Viktorja Kneza.

Razne vesti.

Zaradi mačke v smrt. Na Dunaju se je dne 2. t. m. usmrtila kočijaževa žena Marija Klemišek, ker jej je hišni gospodar odpovedal stanovanje zaradi mačke. Skočila je skozi okno na cesto. Pri tem je hotela pogniti s seboj tudi svojega sina, ki pa se jej je srečno iztrgal z vsa silo.

Kolera ob Čr-em morju Kolera se v Italiji in v Turčiji čim dalje bolj širi. Toda že neugodnejše vesti prihajajo iz pristanišč Črnega morja. Ni skoro luke, ki bi ne bila okužena od kolere. Ali to še ni vse. V nek-kih lukah Črnega morja se je pojavila tudi kuga.

Naročbe za OGLASE

treba naslovljati na Inzeratni oddelek »Edinosti« poštini predal

564

Mali oglasi

Glasovir še v dobrem stanu se proda radi selitve v ul. Susion št. 19, I. levo. 1248

Služba na deželi. Sprejema tako služ-kinjo, izvežbano v gostilniških delih, plača po dogovoru. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 1249

Zgubila je neka gospa z Opčin (od Obeliska do Opčin) 15. t. m. krasen prstan z brilantom; kdor je ta prstan našel je naprošen, da ga prinese v župni urad na Opčin, h. kjer dobi primerno nagrado. 1251

Priporoča se mizar M. Majcen, ul. Belvedere 28, vogal Torquato Tasso. Izdeluje spalne sobe in vsakovrstno pohištva. 899

Dalmatinska gostilna v ul. Nuova št. 18. Vino črno, dalmatinsko, opolo po 80 st., 88 in belo 96. Dobra kuhinja. 1050

Praktikanta s trgovsko izobrazbo iz dobre rodbine in **korrespondenta** (tudi gospodično) veččega slovenskega, jaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi sprejme tvrdka Fr. PRIMC, Trst, Piazza chiesa Evangelica št. 1. Ponudbe do 24. t. m. 1239

Kupim dobrodočo trgovino mešanim blagom v Trstu ali v okolici za približno ceno K 2500-3000. Prevezel bi na svoj račun tudi večje konsumno društvo v okolici Trsta, ali v Istri. Pismene ponudbe pod „P. D. Z. št. 1241“ na Inzeratni oddelek Edinosti. 1241

Meblišana soba z dvema posteljama se odla takoj pri slovenski družini, Via Fontana št. 8, II., na levo. 1277

Išče se dekle za gostilno. - Via delle Scuole Nuove, Trattoria alla città di New-York št. 22, pri sv. Jakobu. 1206

Išče se tajni kompanjon kron 10—12.000 za že začeto delo. Ponudbe na Inzeratni oddelek Edinosti pod „Veliki dobiček št. 1213“.

„Kmetško, delavsko, konsumno in posojilno društvo“ v Sv. Križu

== pri Trstu ==

(vknjižena zadruga z omejeno zavezo)

vabi na

izvanredni občni zbor

kateri se bo vršil

dne 6. avgusta 1911. ob 10. uri predpoldne v združnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Razpust zadruga.
2. Volitev likvidaterjev.

CENIKE JEDIL IN PIJAČ

za gostilne, restavracije in hotele v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku je založila v raznih oblikah in po zmerni ceni

tiskarna „Edinost“ v Trstu

ulica Giorgio Galatti 20.

Dobro jutro! Kam pa kam?

„Grem kupit par čevljev.“ — „Ako hočete biti dobro postrežen, Vam svetujem, da greste

v ulico Riborgo št. 31
(Al buon Operaio)

tam dobite vsakovrstno obuvale od najfinejše do najnavadnejše vrste po nizki ceni. SVOJI K SVOJIM! — Priporoča se lastnik M. IVANČIČ.

Tržaška posojil. in hranilnica

V lastni hiši. | registrovana zadruga z omejenim poroštvom | Telefon št. 952.

Trst, Piazza Caserma 2, I. n. - (uhod po glavnih stopnicah)

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje **4 1/4%** po 5 1/2% in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru o o o o o
Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne. Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Poštno - hranilnični račun 816 004.

Ima najmodernejše urejene varnostno oolico za shrambo vrednost. papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navajastediti svojo deco.

Restavracija Žnidarsič

SAPJANE

železniška postaja med Ilirsko Bistrico in Opatijo, pešhoda 1 1/4 ure.

Avtomobilska postaja Trst—Opatija—Reka.

Odda za letni čas od 1. julija do 30. septembra oziroma tudi za krajši čas

7 elegantnih sob.

Gostilniške cene zmerne. - Za vso dobo po dogovoru. - Gozdna lega zdrava in priključiva za izprehode. - Priporoča se **H. Žnidarsič.**

POZOR!! 50.000 parov čevljev!

4 pari čevljev za samo 7 K 50 st.

Radi plačilne zaostalosti več velikih tvornosti mi je bilo ponudeno, naj prodam veliko z-logo čevljev globoko pod proizvajalno ceno. Zato prodam vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, usnje rujava ali črno galonirano, s predniki in močno močnimi podplati, zelo elegantna, najnovjša fasona. Velikost po številki. Vsi 4 pari stanejo samo 7 K 50.

Pošiljatev po povzetju

H. SPINGARN, eksport čevljev

Krakovo št. 240

Sme se zamenjati in se vrne denar.

Zupanstvo Temnica na Krasu

vabi vse nad 10 let v Trstu biva-joče osebe, da se zglasijo v gostilni „Narodne Delavske Organizacije“ in oddajo svoj naslov in druge podrobnosti v svrhu dosege domovinstva v Trstu.

PRODAJALNA

manufaktur. blaga

Izbera borgeta, perila in drob-narije za šivilje

FRAN KOCIJAN

Trst, ulica Molin a vento št. 17, Trst

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Glosue Carducci 31.

Filijalka ul. S. Sebastiano 8.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. - Po-prave se izvršujejo točno in solidno

po umernih cenah

Na obroke!

Velika zaloga izdelanih oblok

Velika izbira letnih oblok za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. — Specijalita v veznji.

Velika izbira volnenega blaga. Najzmernejše cene.

Adolf Kostoris - Trst

Ulica S. Giovanni št. 16, I. nadstropje, zraven „Buffet Automatico“. Telefon št. 251, Rim. II.

Prva primorska tvornica za lesne izdelke z vodno silo
tvrdke A. KRIZNIČ :: ob kolodvoru Podmelec
SPREJEMA V IZVRŠITEV:

vse v stavbeno mizarstvo stroko spadajoče izdelke za HIŠE, VILE, ŠOLE, BOLNIŠNICE, CERKVE, JAVNA POSLOPJA itd. kakor: OKNA, VRATA, PODOVE, PORTALE; popolne opreme LJUDSKIH ŠOL, ŠOLSKE KLOPI po Rettig-ovem patentu itd.

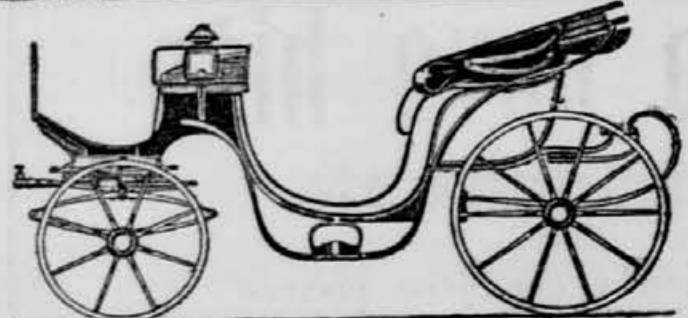
Proračuni in načrti brezplačno. — Zahtevajte vzorce in cene.

Parketna tvornica opremljena z najnov. stroji nudi parketne deščice iz hrast. in bukovega lesa. Postrožba takojšnja za vsako množino!

Strugarski oddelek nudi vse v strugarsko stroko spadajoče izdelke. - JAMSTVO!

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. — Obisk strokovnjaka interesentom brezplačen.

POZOR! Skladišče se nahaja v I. nadstr.

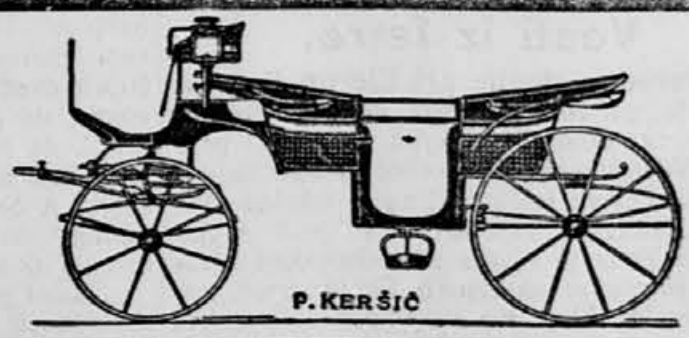
Pismena priznanja visokih oseb so na upogled. Cenike in proračune razpošiljam brezplačno.

TOVARNA VOZOV PETER KERSIČ

v Spodnji Šiški, kolodvor Ljubljana (Kranjsko)

Dobavitelj vseh poštinih voz c. kr. avstr. pošte. — Poštini vozovi patent Kersič št. 43.741 za Ogrsko, št. 31.925 za Avstrijo.

Priporoča svojo bogato zalogo raznih vozov, nadalje se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča naročila po meri in risbi natančno in najsolidnejše, za kar jamčim.

Popravki se izvršujejo po odgovarjajočih cenah in se uračunajo rabljeni vozovi.

čevljarnica „Alla Sartorella“, Trst

VIA BARRIERA VECCHIA ŠT. 19 (NASPROTI SLADUČARNE GATTE)

Velika izbira vsakovrstnih čevljev za moške, ženske in otroke. — Blago izvrstno in cene zmerne.